

LIETUVOS RESPUBLIKOS KRAŠTO APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Totorių g. 25, LT-01121 Vilnius, tel.: +370 5 273 5673, +370 706 80 501,

el. p. kam@kam.lt, elektroninio pristatymo dėžutės adresas 188602751.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602751

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2026-

Nr. 12-01-

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija (toliau – Krašto apsaugos ministerija) teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 346 straipsnio 1 dalies b punkto taikymo įsigyjant optinius stebėjimo įrenginius ir lazerinius taikiklius“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projekto tikslas – vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų, atliekamų gynybos ir saugumo srityje, įstatymo (toliau – Įstatymas) 1 straipsnio 5 dalies nuostatomis, užtikrinti esminių (gyvybinių) valstybės saugumo interesų apsaugą priimant sprendimą, kad egzistuoja Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 346 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytos aplinkybės, todėl Gynybos resursų agentūrai prie Krašto apsaugos ministerijos (toliau – perkančioji organizacija) atliekant optinių stebėjimo įrenginių ir lazerinių taikiklių (toliau – karinė įranga) pirkimus iš Lietuvos Respublikoje esančios šios karinės įrangos gamintojos UAB „Brolis semiconductors“ yra būtina netaikyti Įstatymo nuostatų.

Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. kovo 14 d. rezoliucijos Nr. XIV-2491 „Dėl visapusės paramos Ukrainos pergalei pasiekti“ konstatuojamoje dalyje išreikštas raginimas Europos Sąjungos valstybėms narėms kuo greičiau didinti gynybos sektoriaus gamybos pajėgumus, kad būtų remiama Ukrainos pergalės strategija ir stiprinami Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos (toliau – NATO) pajėgumai atgrasant Rusiją.

Nutarimo projektu siekiama užtikrinti Lietuvos Respublikos esminį nacionalinio saugumo interesą – apsaugoti valstybės suverenumą, teritorijos vientisumą ir demokratinę konstitucinę santvarką, taiką ir saugią aplinką valstybės raidai, todėl privalu stiprinti Lietuvos gynybinę galią. Esminiai (gyvybiniai) Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesai, kuriuos siekiama apsaugoti atliekant šiuos karinės įrangos pirkimus, yra apibrėžti Nacionalinio saugumo strategijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2002 m. gegužės 28 d. nutarimu Nr. IX-907 „Dėl Nacionalinio saugumo strategijos patvirtinimo“, (toliau – Nacionalinio saugumo strategija) 11 punkte, detalizuojami 31 ir 32 punktuose, 50.2 papunktyje.

Nacionalinio saugumo strategijos 11 punkte nurodoma, kad Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesai yra valstybės suverenumas, teritorijos vientisumas, taika ir saugi aplinka valstybės raidai, o tai galima apsaugoti užtikrinant kariuomenės gynybinius pajėgumus ir patikimą aprūpinimą. Nacionalinės saugumo strategijos 31 punkte nurodoma, kad Lietuvos Respublikos geopolitinė situacija reikalauja, kad valstybės gynybai būtų pasirengusios ne tik nacionalinės ir NATO valstybių sąjungininkių pajėgos, bet ir privatus sektorius ir piliečiai.

Nacionalinio saugumo strategijos 32.8 papunktis nurodo, kad reikia plėtoti logistikos pajėgumus, užtikrinti tiekimo grandinių saugumą bei atsparumą, o 32.9 papunktis nurodo uždavinį stiprinti civilinio ir karinio sektoriaus bendradarbiavimą karinių inovacijų srityje. Nacionalinės saugumo strategijos 50.2 papunktis nurodo Europos kaimynystės saugumo stiprinimo uždavinį – plėtojant Europos Sąjungos Rytų partnerystės politiką, tęsti aktyvų bendradarbiavimą su Ukraina, Sakartvelu ir Moldovos Respublika dvišaliu pagrindu Lietuvos Respublikai ir šioms valstybėms svarbiose srityse. Atsižvelgiant į Nacionalinio saugumo strategijoje nustatytus Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo prioritetus ir į Antrojo operatyvinių tarnybų departamento prie Krašto apsaugos ministerijos ir Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento paskelbtą 2026 m. grėsmių nacionaliniam saugumui vertinimą, Ukrainos Respublikos saugumo interesus gali būti laikomas esminiu Lietuvos valstybės saugumo interesu, kadangi Lietuvos ir regiono saugumo situacija šiuo metu priklauso nuo Rusijos karinių pajėgumų, kurių augimą lėtina karas prieš Ukrainą.

Nurodytos karinės įrangos pirkimais siekiamas tikslas – aprūpinti Ukrainos kariuomenę Lietuvoje pagaminta karine įranga. Papildomai paminėtina, kad Europos Komisijos ir vyriausiojo įgaliojimo paskelbtame 2023 m. birželio 20 d. bendrame komunikate Nr. JOIN/2023/20 „Europos ekonominio saugumo strategija“ taip pat yra akcentuojama saugių ir patikimų tiekimo grandinių svarba, taip pat nurodoma, kad Europos Komisija ir valstybės narės turi analizuoti ir kurti naujas, atsparias ir patikimas tiekimo grandines, ypatingą dėmesį skirdamos svarbiausių prekių tiekimui, o apsirūpinimas itin veiksmingomis karinės paskirties priemonėmis neabejotinai patenka į tokių prekių kategoriją.

Vadovaudamasi Įstatymo 1 straipsnio 5 dalimi, sprendimą, ar egzistuoja SESV 346 (ex 296) straipsnio 1 dalies b punkte nurodytos aplinkybės ir yra būtina netaikyti šio Įstatymo nuostatų bei kokią karinę įrangą būtina įsigyti siekiant apsaugoti esminius valstybės saugumo interesus, priima Lietuvos Respublikos Vyriausybė, įvertinusi Krašto apsaugos ministerijos pagrindimą.

Krašto apsaugos ministerijos vertinimu, toliau nurodytos išskirtinės aplinkybės pagrindžia SESV 346 (ex 296) straipsnio 1 dalies b punkte nurodytos išimties taikymą nagrinėjamu atveju.

Gynybos resursų agentūros prie Krašto apsaugos ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. V-794 „Dėl Gynybos resursų agentūros prie Krašto apsaugos ministerijos nuostatų ir struktūros tvirtinimo“, 7 punkte nustatyta, kad Gynybos resursų agentūros prie Krašto apsaugos ministerijos paskirtis – valstybės gynybai reikalingos ginkluotės ir kitų prekių įsigijimas ir valdymas.

Perkančioji organizacija, įgyvendindama šią savo paskirtį, siekia įsigyti nurodytos karinės įrangos vadovaudamasi Įstatymo 1 straipsnio 5 dalies išimtimi, nes pirkimą atliekant Įstatymo nustatyta tvarka nebūtų įmanoma atsirinkti konkrečių gamintojų, gaminančių specializuotą karinę įrangą, kuri yra sėkmingai išbandyta ir naudojama karo prieš Ukrainą lauke, tokiu būdu skatinant karinės įrangos kūrimo, gamybos, tiekimo, priežiūros, palaikymo, remonto, atsarginių dalių tiekimo pajėgumus Lietuvos valstybės teritorijoje, kad būtų sukurtos sąlygos nuolat ir laiku aprūpinti Ukrainos kariuomenę karine įranga, t. y. taikyti priemonių, siekiant užtikrinti esminius (gyvybinius) Lietuvos valstybės nacionalinio saugumo interesus.

Karinės įrangos pajėgumų kūrimas būtent Lietuvos teritorijoje yra būtinas, nes tai leidžia užtikrinti trumpas ir patikimas tiekimo grandines, kad net ir krizės ar karo, nepaprastosios padėties atveju naujos nurodytos karinės įrangos gamybos bei panaudotos karinės įrangos remonto vietos nebūtų nutolusios nuo jų naudojimo vietos Lietuvoje.

Be to, jei nurodyta karinė įrangą būtų gaminama Lietuvos teritorijoje, tai sudarytų sąlygas užtikrinti produkcijos gamybos kontrolę ir tiekimą per trumpiausią galimą laiką be tų trukdžių, kurių galėtų kilti įrangą perkant iš užsienio valstybėse veikiančių ūkio subjektų. Dėl šių priežasčių net ir

krizės, nepaprastosios padėties, karo atveju būtų galima užtikrinti esminius valstybės saugumo interesus – užtikrinti Lietuvos kariuomenės gynybinius pajėgumus, valstybės suverenumą, teritorijos vientisumą bei demokratinę santvarką.

Remiantis 2006 m. liepos 12 d. Europos Komisijos aiškinamuoju komunikatu dėl SESV 296 straipsnio taikymo viešiesiems pirkimams gynybos srityje Nr. KOM (2006)779, valstybės narės yra atsakingos už savo saugumo interesų nustatymą ir apsaugą, taigi, SESV 346 (ex 296) straipsnyje numatyta išimtinė teisė ir nuo Europos Sąjungos teisės leidžianti nukrypti nuostata gali būti taikoma, kai Europos Sąjungos teisės normų laikymasis gali pakenkti valstybės gyvybiniam saugumo interesams. Taip pat Europos Komisija, kaip ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismas byloje Europos Komisija prieš Austrijos Respubliką (Nr. C-187/2016), yra pažymėjusi, kad ši išimtis gali būti aiškinama tik siaurai, nuodugniai įvertinus, ar pirkimas atitinka visas SESV 346 straipsnio taikymo sąlygas. Valstybė narė, norėdama remtis SESV 346 straipsniu, turi pateikti įrodymus, kad minėtos išimties taikymas neperžengia straipsnio taikymo ribų, ir įrodyti, kad išimties taikymas yra būtinas jos gyvybiniam interesams apsaugoti. Europos Komisijos teigimu, perkančiosios organizacijos turi įvertinti:

1. gyvybinį saugumo interesą, kurį siekiama apsaugoti;
2. ryšį tarp šio saugumo intereso ir konkretaus viešojo pirkimo sprendimo;
3. priežastis, kodėl šiuo konkrečiu atveju šiam gyvybiniam saugumo interesui apsaugoti būtina netaikyti viešojo pirkimo direktyvos.

Atsižvelgiant į Europos Komisijos nurodytus kriterijus, aptariamas perkančiosios organizacijos nurodytos karinės įrangos įsigijimas visiškai atitinka SESV 346 straipsnio 1 dalies b punkto sąlygas.

1. Gyvybinis saugumo interesas, kurį siekiama apsaugoti

Šios išimties taikymu yra siekiama apsaugoti esminį Lietuvos valstybės gyvybinį saugumo interesą – valstybės suverenumą, teritorijos vientisumą ir demokratinę konstitucinę santvarką, taiką ir saugią aplinką valstybės raidai, o tam privalu stiprinti Lietuvos gynybinę galią.

Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos Seimo 2026 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. XV-1157 patvirtintoje Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje (toliau – Vyriausybės programa) numatyta užtikrinti karinę paramą Ukrainai, siekiant, kad ji sudarytų ne mažiau nei 0,25 proc. šalies bendrojo vidaus produkto (Vyriausybės programos 341 punktas), išskirtinį prioritetą teikiant nacionalinės gynybos pramonės ir technologijų plėtrai bei gynybos pramonės ekosistemos suformavimui rytinėje ir šiaurinėje NATO ir Europos Sąjungos erdvėje (Vyriausybės programos 335 punktas). Ypatingas dėmesys Vyriausybės programoje skiriamas Ukrainai, nurodant, kad Lietuva ir toliau remis Ukrainos suverenitetą ir teritorinį vientisumą, apibrėžiamą tarptautiniu mastu pripažintų sienų, bei aktyviai dirbs su sąjungininkais, teikdama gerai koordinuotą politinę, finansinę, karinę, humanitarinę ir diplomatinę paramą Ukrainai, kad ji galėtų kuo greičiau pasiekti pergalę (Vyriausybės programos 346 punktas).

Siekiant užtikrinti šį interesą, reikia sukurti nurodytos įvairios karinės įrangos kūrimo, gamybos, tiekimo, priežiūros, palaikymo, remonto, atsarginių dalių tiekimo pajėgumus Lietuvos Respublikoje. Ši priemonė, padedanti užtikrinti esminio (gyvybinio) Lietuvos valstybės saugumo intereso apsaugą, leistų saugoti Ukrainos gyvybinį saugumo interesą – užtikrinant nuolatinį karinės įrangos tiekimą Ukrainos kariuomenei, didinti Ukrainos gynybinę galią, kuri yra būtina Lietuvos valstybės suverenitetui, teritoriniam vientisumui ir demokratinei santvarkai apsaugoti nuo priešiškų užsienio valstybių.

Pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktikoje (Europos Komisija prieš Austrijos Respubliką (Nr. C-187/2016) pateiktus išaiškinimus, kiekviena valstybė narė yra išimtinai atsakinga už savo nacionalinį saugumą ir tik jai palikta teisė apibrėžti, ką ji laikys esminiais saugumo interesais, kurie nebūtinai turi būti vienodi Europos mastu ir gali skirtis dėl, pavyzdžiui, geografinių ar istorinių priežasčių. Būtent valstybėms narėms suteikta laisvė savo nuožiūra spręsti, kaip apsaugoti savo esminius saugumo interesus. Pačios valstybės narės turi apibrėžti savo gyvybinius interesus ir nustatyti pareigą juos saugoti.

Rusijos pradėtas neteisėtas ir neišprovokuotas karas prieš Ukrainą kelia tiesioginę grėsmę regionui ir Lietuvos saugumui ir skatina ypač stiprinti valstybės gynybinius pajėgumus. Labiau nei bet kada iki šiol akivaizdu, kad Rusija ir jos apsisprendimas naudoti karinę jėgą yra didžiausia grėsmė ir Lietuvos nacionaliniam saugumui. Esamoje geopolitinėje situacijoje Rusija dėl išaugusio agresyvaus veikimo prieš Europos saugumo sistemą yra pagrindinis grėsmės šaltinis Baltijos valstybėms.

Įsigyjamos nurodytos karinės įrangos technologijos iš esmės pakeitė karo veiksmų strategiją, taktiką ir yra veiksmingos tiek vykdant žvalgybą, tiek naikinant priešininką. Karas Ukrainoje parodė, kad nurodyta karinė įranga užima labai svarbią vietą konvencinėje karyboje ir yra plačiai taikoma ir tarnauja valdant mūšio veiksmus realiu laiku. Nurodyta karinė įranga tapo integralia kariavimo priemonių dalimi, todėl, norint neatsilikti nuo naujausių ir efektyvių karinių technologijų ir nepasmerkti savęs pralaimėti technologiškai stipresniam priešui, reikia plėtoti šios srities pajėgumą. Modernėjant karinėms technologijoms, atsirado poreikis tobulinti ir pačius įrenginius, kad jie atitiktų naujausias karybos tendencijas. Ukrainos pavyzdys parodė, kad, prasidėjus karui, svarbu užtikrinti patikimą ir nenutrūkstamą karinės įrangos tiekimo grandinę.

Sukuriant ir plėtojant patikimą Lietuvos Respublikos teritorijoje esantį nurodytos karinės įrangos gamybos, priežiūros, palaikymo bei remonto, atsarginių dalių tiekimo pajėgumą, galima nuolat ir be trikdžių tiekti įrangą Ukrainos kariuomenei Rusijos karo prieš Ukrainą metu, tokiu būdu yra stiprinami Lietuvos gynybiniai pajėgumai, kadangi sukūrus trumpas ir atsparias tiekimo grandines įranga be trikdžių galėtų būti tiekiamas ne tik Ukrainos kariuomenei, bet ir Lietuvos kariuomenei karo veiksmų atveju.

Krašto apsaugos ministerijos teikiama parama ne tik padeda Ukrainos kariuomenei, bet tarnauja ir esminiams Lietuvos saugumo interesams, siekiant sumažinti Rusijos karinę grėsmę Lietuvai. Papildomai pažymėtina ir tai, kad, kuriant ir skatinant karinės įrangos gamybos pramonę Lietuvoje ir esant galimybei šią karinę įrangą išbandyti Ukrainoje realiomis karo sąlygomis, Lietuvos gynybos pramonės įmonės įgytų išskirtinę galimybę nuolat gauti informaciją apie realų karinės įrangos veikimą, jos trūkumus ir operatyviai tobulinti karinę įrangą, o tai sudarytų unikalias sąlygas Lietuvoje kurti itin kokybišką ir naujausias karo technologijas ir tendencijas atitinkančią karinę įrangą, atitinkamai didintų ne tik Lietuvos Respublikos, bet ir visos Europos Sąjungos rytinės sienos saugumą, veiktų kaip atgrasantis veiksnys priešiškomis valstybėms kėsinant į Europos Sąjungos valstybes.

Be kita ko, Lietuvos karinė parama Ukrainos kariuomenei taip pat yra itin vertinama mūsų svarbiausių sąjungininkų – Jungtinių Amerikos Valstijų, Vokietijos bei Jungtinės Karalystės. Lietuva dalyvauja Ukrainos gynybos kontaktinėje grupėje (angl. *Ukraine Defense Contact Group*), kuriai priklauso daugiau kaip 50 šalių; nuo 2025 m. jos pirmininkavimą perėmė Jungtinė Karalystė ir Vokietija, o šios grupės šalys koordinuoja ir teikia karinę, finansinę bei kitokią paramą Ukrainai.

2. Ryšys tarp šio saugumo intereso ir konkretaus viešojo pirkimo sprendimo

Ukrainos pergalės strategijos rėmimo ir NATO pajėgumų atgrasant Rusiją stiprinimo, didinant gynybos sektoriaus gamybos pajėgumus, uždaviniai reikalauja kurti karinės įrangos pajėgumus Lietuvos teritorijoje, o perkančiosios organizacijos ketinama įsigyti nurodyta karinė įranga visiškai atitinka Ukrainos kariuomenės tokiai įrangai keliamus techninius reikalavimus. Lietuvoje pagamintos ar galutinai iš komponentų surinktos karinės įrangos trumpos tiekimo grandinės leis užtikrinti, kad tiekimas būtų nepertraukiamas, patikimas ir efektyvus net ir karo ar nepaprastosios padėties Lietuvos Respublikos teritorijoje atveju.

Dėl valstybės poreikio turėti autonomišką, atsparią, nenutrūkstamą ir patikimą karinės įrangos gamybos ir tiekimo grandinę krizės, nepaprastosios padėties, karo atveju šiuo atveju Lietuvos Respublikos esminiai (gyvybiniai) nacionalinio saugumo interesai negali būti taip pat veiksmingai apsaugoti mažiau laisvą prekybą vidaus rinkoje ribojančiomis priemonėmis.

Taigi, vienintelis būdas tinkamai užtikrinti ir apsaugoti valstybės gyvybinius nacionalinio saugumo interesus yra taikyti Įstatymo 1 straipsnio 5 dalyje nurodytą išimtį, perkant karinės paskirties prekes tiesiogiai iš Lietuvos Respublikos teritorijoje karinę įrangą gaminančio ūkio subjekto toliau nurodytu būdu.

Optinių stebėjimo įrenginių (apie 500 vienetų naktinio matymo monokuliarų BROLIS BPS-14, apie 100 vienetų termovizorių BROLIS DATS 3) ir apie 1000 vienetų lazerinių taikiklių BROLIS LP5X būtų įsigijama iš viso už 5 mln. Eur iš UAB „Brolis semiconductors“.

Termovizinio stebėjimo ir taikymosi įrangos paskirtis – leisti per itin trumpą laiką aptikti prieš karių šilumos pėdsaką net ir visiškoje tamsoje, esant dūmų uždangai ar rūkui. Šis gebėjimas stebėti prieš personalo ir technikos šiluminį pėdsaką suteikia informacijos, kurios plika akimi pamatyti neįmanoma. Termoviziniai stebėjimo prietaisai užtikrina, kad Ukrainos ginkluotųjų pajėgų žvalgyba laiku pastebės prieš pajėgas ir sunaikins priešą.

Naktinio matymo monokuliarai yra būtini Ukrainos ginkluotosioms pajėgoms, nes užtikrina Ukrainos ginkluotųjų pajėgų galimybę atlikti nakties meto karines operacijas, tai suteikia taktinį pranašumą prieš prieš pajėgas. Ir, priešingai, priešas turi taktinį pranašumą tuo atveju, jei Ukrainos ginkluotosios pajėgos neturi naktinio matymo prietaisų. Šitas pajėgumas leidžia rengti netikėtas kontratakas, efektyvina žvalgybos darbą ir ginkluotųjų pajėgų orientavimąsi nakties metu.

Ukrainos kariuomenės atstovai informavo apie konkrečių optinių stebėjimo ir taikymosi įrenginių (BROLIS BPS-14 (naktinio matymo monokuliarai), BROLIS DATS 3 (termovizoriai), BROLIS LP5X (lazeriniai taikikliai), skirtų Ukrainos kariuomenei stiprinti gebėjimą kovoti tamsiuoju paros metu, kartu suteikiant taktinį pranašumą prieš Rusijos karines pajėgas, poreikį. Būtent šią įrangą gamina vienintelė patikima Lietuvos gamintoja UAB „Brolis semiconductors“, kuri yra aukštųjų technologijų įmonė, užsiimanti naujos kartos puslaidininkinių technologijų pritaikymu, kurianti ir gaminanti optoelektronikos prietaisus ir sistemas.

Pažymėtina, kad Valstybės gynimo tarybos 2022 m. lapkričio 28 d. nutarimo Nr. V-33 „Dėl karinės paramos Ukrainai“ 1 punktu yra priimtas sprendimas „tęsti karinės paramos Ukrainai teikimą pasitelkiant Lietuvos gynybos pramonės įmones, vykdant pirkimus skubos tvarka“.

Lietuvoje pagamintų tikslinės gynybos produktų įsigijimas skatins tolesnę šios karinės įrangos gamybą ir vystymą, atitinkamai trumpos tiekimo grandinės leis užtikrinti, kad tiekimas Lietuvos teritorijoje būtų patikimas, efektyvus ir nenutrūkstamas net ir karo ar nepaprastosios padėties atveju, tokiu būdu užtikrinant esminius (gyvybinius) Lietuvos valstybės nacionalinio saugumo interesus.

3. Priežastys, kodėl šiuo konkrečiu atveju šiam gyvybiniam saugumo interesui apsaugoti būtina netaikyti viešojo pirkimo direktyvos

Perkančioji organizacija, norėdama apsaugoti nurodytus esminius nacionalinio saugumo interesus bei įvykdyti Nacionalinio saugumo strategijoje bei Valstybės gynimo tarybos nurodytus uždavinius, negali pirkimo atlikti pagal Įstatymo nuostatas. Atlikus visų Įstatyme nurodytų pirkimo būdų analizę, matyti, kad, perkant bet kuriuo iš šiuo atveju galimų Įstatyme numatytų pirkimo būdų, būtų privaloma skelbti konkursą, kuriame dalyvautų daugelis tiekėjų, įskaitant ir tiekėjus iš kitų Europos Sąjungos ir NATO valstybių narių. Jokios supaprastintos procedūros, nurodytos Įstatymo 19 straipsnyje, arba išimtys, nurodytos Įstatymo 3 straipsnyje, negali būti pritaikytos, nes neatitinka Įstatyme išvardytų sąlygų. Jei tektų vadovautis Įstatymo nuostatomis, nesant sąlygų pritaikyti nė vienos iš Įstatymo 3 straipsnio išimčių ar Įstatymo 19 straipsnyje nurodytų supaprastintų procedūrų (pavyzdžiui, neskelbiamų derybų), perkančioji organizacija būtų priversta skelbti konkursą. Vykdam konkursą, Įstatymas nenumato galimybės eliminuoti kitose Europos Sąjungos ir NATO valstybėse narėse veikiančių gamintojų, todėl pagal šiame pagrindime nurodytus motyvus nustatytą ribojimą teikti pasiūlymą tiekėjams ar gamintojams iš užsienio būtų pažeidžiami Įstatymo 6 straipsnyje numatyti lygiateisiškumo ir nediskriminavimo principai, o tokios pirkimo sąlygos neteisėtos. Vykdam pirkimą pagal Įstatymo nuostatas konkurso būdu, galimai būtų atrinktas tiekėjas iš Europos Sąjungos ar NATO valstybės narės, pateikęs ekonomiškai naudingesnę pasiūlymą, tačiau nebūtų apsaugoti šiame pagrindime nurodyti Lietuvos Respublikos esminiai (gyvybiniai) nacionalinio saugumo interesai ir uždaviniai.

Papildomai pažymėtina, kad visos nurodytos karinės įrangos pirkimai atitinka ir formaliuosius SESV 346 straipsnyje nurodytus kriterijus. Šiais pirkimais siekiama įsigyti įrangą yra įtraukta tiek į 1958 m. balandžio 15 d. Tarybos sprendimu 255/58 patvirtintą ginklų, amunicijos ir karinių medžiagų sąrašą (t. y. patenka į minėto sąrašo 11 punkte numatytą karinės elektroninės įrangos kategoriją), tiek į Bendrąjį karinės įrangos sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro 2009 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. V-1216 „Dėl Bendrojo karinės įrangos sąrašo patvirtinimo“, (toliau – Bendrasis sąrašas), t. y. pirkimo objektai yra priskirtini karinei įrangai (optiniai įrenginiai patenka į Bendrojo sąrašo ML 15 dalies d punktą, lazeriniai taikikliai patenka į Bendrojo sąrašo ML 5 dalies b punkto 1 papunktį).

Taip pat pažymėtina, kad įsigytos prekės (karinė įrangą) bus naudojamos Ukrainos kariuomenės (būtų tiekiamos kaip parama Ukrainai) išimtinai karinėms reikmėms, todėl pirkimas neturės įtakos ne karinės paskirties prekių Europos Sąjungos bendrajai rinkai.

Be to, su nurodytos karinės įrangos gamintoja UAB „Brolis semiconductors“ sudaromoje karinės įrangos viešojo pirkimo–pardavimo sutartyje (toliau – Sutartis) bus nustatyti šio ūkio subjekto įsipareigojimai, kad iš Sutarties gautos pajamos nebus naudojamos ne karinės paskirties prekių (gaminų, kurie nėra specialiai skirti karo tikslams) gamybai, prekybai, kitokiai ūkinei veiklai, susijusiai su ne karinės paskirties prekėmis (gaminiais, kurie nėra specialiai skirti karo tikslams).

Apibendrinant tai, kas išdėstyta, įvertinant pirkimo objekto (karinės įrangos) specifiką, viešųjų pirkimų gynybos srityje reglamentavimą nacionaliniu ir Europos Sąjungos teisės lygiu, reiškiamas įsitikinimas, kad tik pagal Įstatymo 1 straipsnio 5 dalyje ir SESV 346 straipsnio 1 dalies b punkte nurodytą išimtį įsigyjant karinę įrangą (optinius stebėjimo įrenginius ir lazerinius taikiklius), netaikant Įstatymo reikalavimų, bus sparčiai ir veiksmingai užtikrinti valstybės gyvybiniam saugumui interesams apsaugoti būtini karinės įrangos kūrimo, gamybos, priežiūros, palaikymo, atsarginių dalių tiekimo ir remonto pajėgumai Lietuvos Respublikoje, taip pat mažinama išorės veiksnių įtaka karo ar kitų krizių atvejais, kadangi Lietuvos teritorijoje būtų savarankiška ir autonominė minėtos karinės įrangos gamybos ir remonto vieta, kuri nebūtų nutolusi nuo šios karinės įrangos panaudojimo vietos, tokiu būdu būtų trumpas ir patikimos įrangos tiekimo grandinės, apsaugančios esminius valstybės nacionalinio saugumo interesus – valstybės suverenumą, teritorijos

vientisumą ir demokratinę konstitucinę santvarką, taiką ir saugią aplinką valstybės raidai bei Lietuvos gynybinės galios užtikrinimą.

Nutarimo projektui įgyvendinti papildomų valstybės lėšų nereikės. Priėmus Nutarimo projektą neigiamų pasekmių nenumatoma.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas nebus atliekamas.

Nutarimo projektu neperkeliami ir neįgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai, tačiau numatomas reguliavimas taikant SESV 346 straipsnyje įtvirtintą išimtį.

Nutarimo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje. Nutarimo projektas be pastabų suderintas su Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos darbo tvarka pateiktas pastabas, papildytas pagrindimo 1 punktas, jis darbo tvarka suderintas su Teisingumo ministerija.

Nutarimo projektą parengė Krašto apsaugos ministerijos Teisės departamento (direktorė Judita Nagienė, tel. +370 5 273 5545, el. p. judita.nagiene@kam.lt) Teisės taikymo ir atstovavimo skyriaus (vedėjas Sergejus Montvila, tel. +370 5 273 5676, el. p. sergejus.montvila@kam.lt) patarėja Ramunė Švedaitė, tel. +370 5 273 5586, el. p. ramune.svedaite@kam.lt, ir Gynybos resursų agentūros prie Krašto apsaugos ministerijos Karinės įrangos įsigijimų koordinavimo skyriaus vedėja Deimantė Medeikaitė, tel. +370 5 278 5046, el. p. deimante.medeikaite@kam.lt.

PRIDEDAMA. Nutarimo projektas, 1 lapas.

Krašto apsaugos ministras

Robertas Kaunas

Ramunė Švedaitė, tel. +370 5 273 5586, el. p. ramune.svedaite@kam.lt